

Aandoening

Colitis ulcerosa (dikkedarmontsteking)

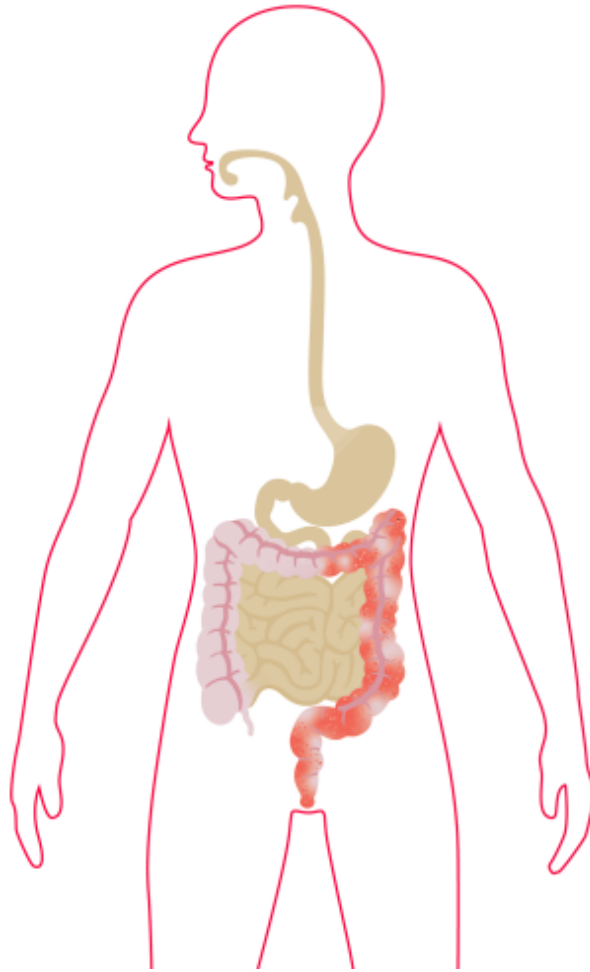
Colitis ulcerosa is een chronische (blijvende) ontsteking van het slijmvlies van de dikke darm.

De ontsteking begint bijna altijd in de endeldarm. Dit is het onderste deel van de dikke darm, vlak voor de anus. De ontsteking kan zich verder uitbreiden door de dikke darm. De ziekte kan ook effect hebben op verschillende organen en weefsels buiten de darm zoals de huid, gewrichten en ogen.

Colitis ulcerosa behoort tot de groep 'chronische ontstekingsziekten van de darm' (Inflammatory Bowel Disease, ofwel IBD). Het gaat om een auto-immuunziekte. Dit betekent dat het immuunsysteem zich tegen zichzelf keert.

De onderstaande afbeelding laat zien waar de ontstekingen kunnen ontstaan in het maagdarmkanaal.

Meer informatie leest u op de website Crohn en colitis.nl (<https://www.crohn-colitis.nl/over-crohn-colitis/wat-is-colitis-ulcerosa/>) en op de website van Thuisarts (<https://www.thuisarts.nl/colitis-ulcerosa>).

Meer informatie? Kijk op de website van de Crohn en colitis ulcerosa vereniging...
(<https://www.crohn-colitis.nl/ibd/wat-is-colitis-ulcerosa/>)

Onderzoeken

Om de diagnose te stellen, is meestal een kijkonderzoek van de dikke darm nodig.

De arts vraagt naar uw medische voorgeschiedenis, doet lichamelijk onderzoek en laat uw ontlasting onderzoeken. Op basis van gesprekken met de arts en de verschillende onderzoeken wordt de diagnose gesteld.

Bloedprikken

Bij bloedonderzoek nemen we een of meer buisjes bloed af met een hol naaldje. Dit bloed wordt vervolgens in het laboratorium onderzocht door een analist.

Bloedonderzoek of onderzoek van urine of ontlasting is nodig wanneer de huisarts of specialist meer te weten wil komen over uw gezondheid. De arts laat ook onderzoek doen om het verloop van ziekte en het effect van een behandeling te bepalen.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/bloedprikken>

Ontlastingsonderzoek

Ontlastingsonderzoek is nodig wanneer uw arts denkt dat er sprake is van een ziekte.

Voor een ontlastingsonderzoek moet u ontlasting inleveren. U krijgt hiervoor een speciaal potje mee. Voor sommige onderzoeken hoeft u maar één keer een beetje ontlasting in te leveren, voor andere onderzoeken is het nodig dat u gedurende een aantal dagen alle ontlasting verzamelt. De arts of verpleegkundige vertelt u hier meer over.

U levert het potje bij voorkeur op dezelfde dag in bij de afdeling Bloedafname (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/bloedafname>) of bij een van de prikposten (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/locaties-en-prikposten>) van het Jeroen Bosch Ziekenhuis. Als u het potje niet direct kunt inleveren, kan de ontlasting maximaal 3 dagen bewaard worden. De ontlasting moet koel bewaard worden, bijvoorbeeld in de koelkast. In het laboratorium wordt uw ontlasting onderzocht.

Uitslag

U krijgt de uitslag van het onderzoek van de arts die het onderzoek heeft aangevraagd.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/ontlastingsonderzoek>

Coloscopie

Bij een coloscopie bekijkt de arts de binnenkant van uw dikke darm en soms ook het laatste deel van de dunne darm.

Dit gebeurt met een bestuurbare buigzame slang, de coloscoop. De slang wordt via uw anus (poepgaatje) in de dikke darm geschoven. Bij dit onderzoek kan de arts zien of er afwijkingen zijn aan de binnenkant van de darm. Soms neemt de arts kleine stukjes weefsel (biopten) weg voor verder onderzoek. Hier voelt u niets van. Daarnaast kan de arts eventuele poliepen (goedaardige gezwellen in de vorm van een knikker) direct verwijderen.

Om de darm van binnen goed te bekijken, moet deze helemaal schoon zijn. Daarvoor treft u zelf thuis voorbereidingen in de dagen voor het onderzoek. U vindt de instructies in deze folder. **Het onderzoek kan alleen doorgaan als u deze instructies heel precies opvolgt.**

Krijgt u een coloscopie in combinatie met een gastroscopie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/gastroscopie>) (maagonderzoek)? Houd dan de voorbereidingsadviezen voor de coloscopie aan, zoals hieronder beschreven.

Bekijk hier de video met ondertitels (<https://www.youtube.com/watch?v=SNGkvTmX9fo&amp%3Bfeature=youtu.be>).

Moet u de afspraak verzetten? Doe dit zo snel mogelijk maar uiterlijk 5 werkdagen van tevoren!

Voor uw onderzoek is een team van zorgverleners ingeroosterd én een plaats op de afdeling Dagopname. Kunt u niet naar uw afspraak komen? Geef dit dan uiterlijk 5 werkdagen van te voren door. Alleen dan kunnen we in uw plaats een andere patiënt van de wachtlijst inplannen. Als u niet (op tijd) afzegt, brengen we mogelijk kosten bij u in rekening.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/coloscopie>

Sigmoïdoscopie

Bij een sigmoïdoscopie bekijkt de arts het laatste stuk van uw dikke darm.

Dit gebeurt met een bestuurbare buigzame slang die via uw anus (poepgaatje) in de dikke darm wordt geschoven. Bij dit onderzoek kan de arts zien of er afwijkingen zijn aan de binnenkant van uw darm. Hieronder leest u meer over dit onderzoek.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/sigmoïdoscopie>

CT-scan algemeen

Bij dit onderzoek worden afbeeldingen gemaakt van uw lichaam door middel van een smalle bundel röntgenstralen.

CT-scan staat voor Computer Tomografie.

LET OP! U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens EEN DAG vóór het onderzoek goed door! Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/ct-scan-algemeen>

Echo-onderzoek van de buik (echografie abdomen)

Met een echo van de buik kan de radioloog of laborant de organen en bloedvaten in uw buik met geluidsgolven (echo) onderzoeken.

De radioloog beweegt met een klein apparaat (transducer) over het te onderzoeken lichaamsdeel. De transducer zendt geluidsgolven uit en vangt deze ook weer op. Het echoapparaat zet deze om tot een beeld.

LET OP! U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens EEN DAG vóór het onderzoek goed door! Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/echo-onderzoek-van-de-buik-echografie-abdomen>

MRI- en MRA-onderzoek

Met behulp van het MRI-onderzoek kunnen pezen, spieren, hersenweefsel, kraakbeen, tussenwervelschijven, organen of bloedvaten zichtbaar worden gemaakt.

Een MRA-onderzoek is bijna hetzelfde als een MRI-onderzoek, maar bij MRA-onderzoek worden alleen de bloedvaten bekeken. Om de bloedvaten duidelijk zichtbaar te maken krijgt u meestal een contrastvloeistof toegediend via een infuus. Voor de leesbaarheid spreken we hieronder verder alleen over 'MRI-onderzoek', maar alle informatie is ook van toepassing op het MRA-onderzoek.

LET OP!

- U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens 3 DAGEN vóór het onderzoek goed door! Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.
- We vragen u om ruim van tevoren de vragenlijst in te vullen. Heeft u één of meer vragen met JA beantwoord? Neem dan contact op met afdeling Radiologie.

In dit filmpje kunt u zien hoe een MRI-scan wordt gemaakt. In dit filmpje gaat het om een MRI-scan van de lever.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/mri-en-mra-onderzoek>

Behandelingen

Bij de behandeling van colitis ulcerosa krijgt u medicijnen. Het IBD-Team

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/spreekuur-chronische-darmontsteking-ibd#paragraph-specific-department-information-1719>) geeft zorg aan patiënten met de ziekte van colitis ulcerosa of Crohn.

Dit kan in de vorm van tabletten, klysma's, via het infuus of injecties, afhankelijk van de ernst van de ziekte. Deze medicijnen genezen de ziekte niet, maar remmen de ontstekingen en verminderen de klachten. Deze medicijnen moeten ook voorkomen dat er nieuwe ontstekingen ontstaan. Wanneer medicijnen niet voldoende helpen, is een operatie soms noodzakelijk.

IBD-team

Het IBD-team geeft zorg aan patiënten met de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa. IBD staat voor Inflammatory Bowel Diseases; in het Nederlands betekent dit chronisch ontstoken darmziekten. Bij de behandeling van colitis ulcerosa bezoekt u de ene keer de MDL-arts tijdens het reguliere spreekuur op de polikliniek, en de andere keer het spreekuur van de MDL-verpleegkundige tijdens het spreekuur chronische darmontsteking (IBD) (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/spreekuur-chronische-darmontsteking-ibd>). Samen vormen zij het IBD-team.

Medicijnen bij colitis ulcerosa

Bij de behandeling van colitis ulcerosa schrijft de arts vaak medicijnen voor.

Bij colitis ulcerosa heeft u last van ontstekingen in de darmen. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van de ontstekingsreactie. Hierdoor nemen de klachten af en heeft u minder kans op bijkomende problemen (complicaties). Medicijnen helpen om de darmontsteking te onderdrukken maar kunnen de ziekte niet definitief genezen. Na het afbouwen van of stoppen met de medicijnen kunnen de klachten weer terugkomen.

Sommige medicijnen worden voorgeschreven in de vorm van een klyisma of zetpil (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/klysmas-en-zetpillen-bij-chronische-darmontsteking>).

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/medicijnen-bij-colitis-ulcerosa>

Ziekte van Crohn en colitis ulcerosa, voedingsadviezen

Bij de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa (IBD) komen er vooral in de ontstekingsfase verschillende klachten voor.

Veelvoorkomende klachten bij de ziekte van Crohn (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aandoeningen/crohn-ziekte-van>) en colitis ulcerosa (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aandoeningen/colitis-ulcerosa-dikke-darm-ontsteking>) zijn buikpijn, diarree, vermoeidheid en minder trek in eten. Terugkerende buikkrampen kunnen ervoor zorgen dat u minder eet en dat uw darmen voedingsstoffen minder goed kunnen opnemen. U kunt dan een tekort krijgen aan ijzer, kalk, vitamine B12 en vitamine D. Een goede voeding kan het darmslijmvlies versterken. In deze informatie vindt u algemene leefregels en specifieke voedingsadviezen bij IBD.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/ziekte-van-crohn-en-colitis-ulcerosa-voedingsadviezen>

Infuus met Ferinject

Bij ijzertekort kan uw arts een behandeling met een infuus met Ferinject voorschrijven.

Ferinject is een medicijn dat we gebruiken voor de behandeling van bloedarmoede door ijzergebrek. In Ferinject zit ijzer in de vorm van ijzerkoolhydraat. IJzer is belangrijk voor een goede werking van verschillende functies in uw lichaam. Het doel van de behandeling is het aanvullen van de ijzervoorraden in uw lichaam.

Hoe ontstaat ijzertekort?

Als u via voedsel niet meer voldoende ijzer binnenkrijgt of opneemt, gaat uw lichaam het ijzer dat is opgeslagen in de lever en milt gebruiken. Als die voorraad op is, ontstaat er ijzertekort. De meest voorkomende oorzaak van ijzertekort bij gezonde mensen is bloedverlies, bijvoorbeeld bij een operatie, een ongeluk, een bevalling of bij menstruatie. Maar er zijn veel meer oorzaken. Bij chronische ziekten, zoals de ziekte van Crohn en Colitis Ulcerosa of hartfalen, ontstaat ook vaak een ijzertekort.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/infuus-met-ferinject>

Vermoeidheid bij de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa (IBD)

Vermoeidheid komt veel voor bij mensen met de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa.

Deze informatie is voor mensen met de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa (IBD) (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/ibd-zorg>) die chronisch moe zijn in de rustige fase van de ziekte. In deze informatie leest u meer over vermoeidheid, de verschillende soorten vermoeidheid en de behandeling.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/vermoeidheid-bij-de-ziekte-van-crohn-en-colitis-ulcerosa-ibd>

Beter in balans met IBD

ACCU-Lader: trainingsprogramma bij chronische darmaandoening IBD.

Als u een chronische darmaandoening heeft (IBD), kan het moeilijk zijn om een balans te vinden. Een balans tussen wat de aandoening van u vraagt, en hoe u uw leven wilt leiden. Het trainingsprogramma ACCU-Lader kan u daar bij helpen.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/beter-in-balans-met-ibd>

Poliklinieken en afdelingen

Maag-, Darm- en Leverziekten (MDL)

Het specialisme Maag-, Darm- en Leverziekten (MDL) richt zich op de diagnostiek en behandeling van ziekten van het spijsverteringskanaal.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/maag-darm-en-leverziekten-mdl>

GE-chirurgie

Gastro-enterologische chirurgie richt zich op operaties in de buikholte, zoals operaties aan de dikke darm, alveesklier, lever of galblaas.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/ge-chirurgie>

Code INT-198